

Burgemeester en Wethouders

Retouradres: Postbus 9100, 2300 PC Leiden	Gemeente Leiden
Bezoekadres	Stadhuis Stadhuisplein 1
Postadres	Postbus 9100 2300 PC Leiden
Telefoon	14071
E-Mail	
Website	www.leiden.nl/gemeente

Datum	7 april 2026	Contactpersoon	Robert Meertens
Ons kenmerk	Z/25/3908621	Doorkiesnummer	14071
Onderwerp	Collegebrief beantwoording advies Adviesraad Sociaal Domein Plan van aanpak 'integrale aanpak voor jongeren tussen de 16 en 27 jaar in een kwetsbare positie'.		

Beste leden van de Adviesraad Sociaal Domein,

Met deze brief willen wij u bedanken voor uw waardevolle advies op het plan van aanpak 'Integrale ondersteuning voor jongeren 16-27 in een kwetsbare situatie'. Inmiddels heeft het College van Burgemeester en Wethouders de uitvoeringsagenda 'integrale ondersteuning voor jongeren 16-27 in een kwetsbare positie' vastgesteld. Uw advies is hierin meegenomen.

In de bijlage vindt u de reactie op het door u gegeven advies op 7 oktober 2025.

Bijlage

Beantwoording inspraakreactie

In uw advies staan twee algemene aanbevelingen geformuleerd en aanbevelingen die de 5 levensgebieden bestrijken zoals in het plan genoemd. Elk advies is voorzien van een antwoord in schuin gedrukte tekst.

1. Realistische doelstellingen gebaseerd op duidelijkheid rol en positie gemeente Leiden en inzicht in de doelgroep

Het hoofddoel van het plan van aanpak is dat binnen Leiden in 2030 jongeren in de leeftijd van 16-27 jaar geen gebruik meer maken van de maatschappelijk opvang en daarmee in feite de woonvoorziening aan het Maansteenpad gesloten kan worden. De gemeente wil dit bereiken door deze jongeren ondersteuning te bieden op de belangrijkste levensgebieden in, de zogenoemde Big 5 (support, wonen, school & werk, inkomen en welzijn). Als deze levensgebieden in controle zijn, is de verwachting dat zij geen gebruik meer zullen maken van de maatschappelijk

opvang. U adviseert (woon)voorzieningen of capaciteit te behouden totdat duidelijk is of en wat effecten zijn van gevoerd gewenst beleid. Dit plan heeft tijd nodig om impact te kunnen hebben. Leiden is bovendien centrumgemeente voor de regio en ondanks de goede wil bij alle betrokken partijen, moet ook onderkend worden dat beperkt gestuurd kan worden op regionale, landelijke (en mondiale) ontwikkelingen en factoren die effect hebben op deze vraagstukken rondom de Big 5. Breng in beeld in hoeverre aan welke knoppen de gemeente kan draaien.

Verder adviseren we inzichtelijk te maken wat de omvang en samenstelling is van de doelgroep voor dit plan van aanpak: 16-27 jaar is een grote cohort, welhaast 2 generaties en daarmee een zeer diverse groep. Wellicht kunnen profielen opgesteld worden of persona's. Op deze wijze kunnen beoogde resultaten concreter beschreven worden en kunnen passende, liefst bewezen effectieve interventies worden ingezet en gemonitord.

Antwoord: *De afbouw van de maatschappelijke opvang plekken voor jongeren (zoals het Maansteenpad) zal altijd in combinatie gaan met de opbouw van betere alternatieven. Wij zijn van mening dat geen enkele jongeren maatschappelijke opvang nodig heeft. Wel hebben alle jongeren stabiele en betaalbare huisvesting nodig met eventueel passende zorg. Met dit plan gaan we uitvoering geven aan deze ambitie. Dat bestaat naast het feit dat we nu en in de nabije toekomst ook nog wel maatschappelijke zorg plekken nodig zullen hebben voor jongeren die anders op straat komen te staan.*

Wat betreft de samenstelling van de doelgroep voor het plan, starten we per 2026 met de indicator van het aantal dakloze Leidse jongeren (18-27) in de programmabegroting. Aan de hand van deze indicator kunnen we beleid evalueren. En met dit plan gaan we ook inzetten op een bredere doelgroep dan alleen de jongeren die dakloos zijn. Door middel van preventieve interventies op de big 5 is de verwachting dat het aantal dakloze jongeren zal afnemen. We nemen, mede aan de hand van uw advies, in de evaluatie van de uitvoeringsagenda 2026 mee of de doelgroep genoeg is afgebakend. En of de verhouding tussen preventieve- en acute interventies in het voorkomen van dak- en thuisloosheid onder jongeren in balans is.

2. Coördinatie en regievoering van het plan

Het plan strekt zich uit over de Big 5, in de gemeente verspreidt over de verschillende afdelingen en belegd bij een groot aantal verschillende uitvoeringsorganisaties. Om dit plan succesvol te kunnen laten zijn, is het belangrijk hieraan een coördinatie-en regiefunctie te verbinden: zodat slagkracht, mandaat en doorpakken geborgd zijn. Advies: Organiseer een bijeenkomst met alle betrokken partijen en laat hen samen bedenken hoe het beste hieraan invulling kan worden gegeven.

Antwoord: *We zullen de mogelijkheden voor het organiseren van een bijeenkomst met alle betrokken partijen verder onderzoeken. We beamen dat goede coördinatie en regie van belang zijn voor het slagen van dit plan.*

3. Aanvullingen op het plan

a. Opkopen van schulden: In andere gemeenten is deze vorm van ondersteuning effectief gebleken bij het op weg helpen van jongeren in een kwetsbare positie.

Antwoord: zie antwoord bij b.

b. Omdat onduidelijk is of en hoe vervolg gegeven gaat worden aan de pilot Bouwdepot, adviseren we de optie van het opkopen van schulden op te nemen bij de instrumenten onder het kopje inkomen.

Antwoord: Bij het opstellen van het nieuwe beleidsplan armoede en schulden wordt onderzocht welke mogelijkheden er zijn om jongeren met schulden te helpen. Hierbij zal ook onderzocht worden of het opkopen van schulden een optie is. Daarnaast is inmiddels duidelijk dat we ook in 2026 opnieuw het Bouwdepot beschikbaar hebben voor 7 dak- en thuisloze jongeren.

c. Veiligheid. Instrumenten die bijdragen aan de ondersteuning: Neem bij het onderdeel welzijn het kopje veiligheid op. Een niet te onderschatten factor die het verschil kan maken tussen kwetsbare positie of niet.

Antwoord: We gaan een kopje 'Veiligheid' opnemen onder Welzijn. Het opgave team Jeugd en Veiligheid zal hier een grote rol spelen.

d. Outreachend. Veelal vraagt een jongere pas hulp wanneer de situatie nijpend en urgent is. Daarom is aandacht in dit plan nodig voor outreachend werken, zodat deze jongeren vroegtijdig in beeld komen. Het jongerenwerk, schoolmaatschappelijk werker en welzijnspartners e.d. hebben hier een belangrijke rol in.

Antwoord: Hier is het college het helemaal mee eens. Genoemde partijen zijn betrokken bij het ontwikkelen van het plan van aanpak. En ze zullen betrokken zijn bij de uitvoering van de uitvoeringsagenda.

e. Versterk de positie van ouders/verzorgers en het sociaal netwerk in het plan. Ruim plaats in voor de rol die zij kunnen vervullen op het vlak van signalering, preventie, peereducation en ondersteunen van de jongere. Zorg daarbij voor passende voorlichting en deskundigheidsbevordering.

Antwoord: Het college zal dit advies deels opvolgen. We willen, in lijn met de afspraken van de Hervormingsagenda Jeugd en het jaarplan van de Jeugdteams Leidse Regio, dat in Leiden informele steun(figuren) vaker aangesproken worden. Dit zal ingebed moeten raken in werkafspraken met partijen die met deze jongeren in contact zijn. We willen onderzoeken wat de mogelijkheden zijn van bijvoorbeeld een eigen kracht conferentie, JIM, BOR-Vrijwilliger, ervaringsdeskundige, SOL en -home start. Hiermee richten we ons bewust op een netwerk dat vanuit de jongeren gekozen wordt in plaats van ouders/verzorgers. Het zou wel zo kunnen zijn dat we na de evaluatie alsnog beslissen om, in lijn met uw advies, meer in

gaan zetten op de ouders/verzorgers. En hun rol in de signalering, preventie, peereducation en de ondersteuning van jongeren. Bijvoorbeeld door middel van voorlichting en deskundigheidsbevordering.

f. Betrek de jongeren zelf. Goed om te vernemen dat de jongerenraad van Cardea gevraagd is mee te denken over dit plan. Zoals we eerder beschreven, is de doelgroep groot en zeer divers. Laat dit ook terugkomen in de participatie bij het opstellen van doelen en de uitvoering van dit plan. In Leiden zijn veel verschillende (vrijwilligers)organisaties en belangenbehartigende clubs waar deze jongeren te vinden zijn. We denken bijvoorbeeld aan studenten MBO, HBO, WO, scholieren middelbaar en speciaal onderwijs, thuiszitters, voortijdig schoolverlaters, alleenstaande minderjarige vluchtelingen, jongeren met functiebeperkingen, jongeren met LVB, neurodiverse jongeren, jongeren uit de queer community etc.

Antwoord: *In dit plan is ook gebruikt gemaakt van de adviezen van Expex. Deze organisatie bestaat uit jongeren die hun ervaring inzetten voor advies aan instellingen en overheden. Advies vanuit Expex gaat altijd over jeugdzorg (in dit geval betekend dat (preventieve) hulp voor kinderen, jongeren en jongvolwassenen tot 27 jaar. Hieronder valt de GGZ, jeugdbescherming en jeugdreclassering, zorg bij licht verstandelijke beperking en een deel van de maatschappelijke opvang). We zullen, in lijn met dit advies, de mogelijkheid onderzoeken om de diversiteit van de doelgroep nog beter vertegenwoordigd te krijgen in het participatieproces. Hierover zullen we in contact treden met Jimmy's. Dit is een organisatie die veel ervaring heeft op het gebied van jongerenparticipatie bij gemeenten.*

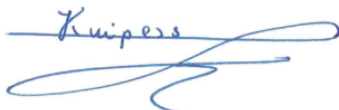
4.Voortgang uitvoering en monitoring

De Adviesraad wil graag op de hoogte gehouden worden van de voortgang en monitoring van dit plan van aanpak.

Antwoord: *Daar zal het college zorg voor dragen.*

Met vriendelijke groet,

Burgemeester en Wethouders van Leiden

de Secretaris

de Burgemeester